2.2 ReK förutsätter att ekonomiskt stöd ges till den kommunala och regionala nivån för anskaffning av rena vägtransportfordon.

2.3 Regionkommittén understryker vikten av att informations- och utbildningsinsatser genomförs för att stödja och utveckla den offentliga sektorns upphandling av rena fordon.

2.4 Kommittén efterlyser en samlad syn på de åtgärder som kan vidtas för främjande av rena vägtransporter.

2.5 ReK föreslår att det rapporteringssystem som införs för att följa upp ett eventuellt direktiv om främjande av rena vägtransporter samordnas med övriga rapporteringssystem. Samordning bör bl.a. ske med det rapporteringssystem som föreslagits i förslaget till direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa.

2.6 Regionkommittén förutsätter att kommunerna och regionerna engageras i det fortsatta arbetet med att utforma, genomföra, följa upp och utvärdera de åtgärder som föreslås i det direktiv som eventuellt antas.

Bryssel den 15 juni 2006

Regionkommitténs
ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om ”Förslag till Europaparlamentets och rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande”

(2006/C 229/03)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslaget till Europaparlamentets och rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande (KOM(2005) 548 slutlig – 2005/0221 (COD)),

Europeiska kommissionens beslut av den 28 november 2005 att i enlighet med artikel 256 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende,

presidiets beslut av den 24 januari 2006 att ge utskottet för kultur och utbildning i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Regionkommitténs yttrande om ”Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om att inrätta ett integrerat handlingsprogram inom livslångt lärande” (CdR 258/2004 fin ([1])),

Regionkommitténs yttrande om ”Meddelande från kommissionen – Att förverkliga det europeiska området för livslångt lärande” (CdR 49/2002 fin ([2])),

Regionkommitténs yttrande om ”Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (2007–2013)” (CdR 155/2005 fin),

Regionkommitténs yttrande om ”Antagande av ett flerårigt program (2004–2006) för en effektiv integrering av informations- och kommunikationsteknik (IKT) i de europeiska systemen för allmän och yrkesinriktad utbildning (eLearning-programmet)” (CdR 73/2003 fin ([3])),

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande om ”Främjande av språkinlärning och språklig mångfald: Handlingsplan 2004–2006” (CoR 248/2003 fin ([4])),

([1]) EUT C 164, 5.7.2005, s. 59.
([2]) EUT C 278, 14.11.2002, s. 26.
([3]) EUT C 244, 10.10.2003, s. 42.
([4]) EUT C 73, 23.3.2004, s. 33.

Regionkommitténs yttrande om ”Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av programmet Kultur 2007 (2007–2013)” (CdR 259/2004 fin ([5])),

Regionkommitténs yttrande om ”Meddelande från kommissionen till rådet: Uppföljning av vitboken Nya insatser för Europas ungdom. Förslag till gemensamma mål för volontärarbete bland ungdomar efter rådets resolution av den 27 juni 2002 om ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet” (KOM(2004) 337 slutlig),

Regionkommitténs yttrande om ”Meddelande från kommissionen till rådet: Uppföljning av vitboken Nya insatser för Europas ungdom. Förslag till gemensamma mål för ökad förståelse för och ökade kunskaper om ungdomar efter rådets resolution av den 27 juni 2002 om ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet” (KOM(2004) 336 slutlig) (CdR 192/2004 fin ([6])),

det utkast till yttrande som antogs av utskottet för kultur och utbildning den 4 april 2006 (CdR 31/2006 rév. 2) (föredragande: Christina Tallberg, landstingsledamot, Stockholms läns landsting (SE–PSE)),

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 65:e plenarsession den 14–15 juni 2006 (sammanträdet den 14 juni).

Innehåll i kommissionens meddelande

Vid Europeiska rådets möte i Lissabon i mars 2000 konstaterades det att Europa står inför utmaningar när det gäller anpassning till globaliseringen och övergång till en kunskapsbaserad ekonomi. Det betonades att ”varje medborgare måste utrustas med de färdigheter som krävs för att leva och arbeta i det nya informationssamhället” och att man ”inom en europeisk ram måste fastställa de nya grundläggande färdigheter ([7]) som skall ges genom livslångt lärande: IT-färdigheter, främmande språk, teknisk kultur, entreprenörskap och sociala färdigheter.”

I rekommendationen presenterar man därför ett europeiskt referensredskap för nyckelkompetenser och redogör för hur dessa färdigheter kan erbjudas alla medborgare genom livslångt lärande.

I det kunskapsbaserade samhället ökar efterfrågan på nyckelkompetenser i privatlivet, det offentliga livet och arbetslivet.

Högnivågruppen för Lissabonsstrategin gjorde det dock helt klart i sin rapport från november 2004 att ”insatserna i EU hittills dock inte varit tillräckliga för att ge människor de verktyg de behöver för att anpassa sig på en arbetsmarknad i förändring, vilket gäller både högkvalificerade och lågkvalificerade arbeten.”

Flera länder har inlett program för grundläggande färdigheter, t.ex. läsning och skrivning, enkel matematik och IKT-färdigheter för vuxna, ofta via icke-statliga organisationer. I flera länder är situationen dock fortfarande sådan att alla medborgare inte har möjlighet att inhämta grundläggande kunskaper.

I ”Nyckelkompetenser för livslångt lärande – en europeisk referensram” ingår kunskap, färdigheter och attityder som hjälper människor att bli mer engagerade både i hållbar utveckling och demokratiskt medborgarskap. De åtta nyckelkompetenserna är: förmåga att kommunicera på modersmålet och förmåga att kommunicera på främmande språk, matematiskt kunnande, digital kompetens, ”lära att lära”, interpersonell, interkulturell och social kompetens, företagaranda och kulturella uttrycksformer.

Betydelsen för de lokala och regionala myndigheterna

I Europeiska unionen som helhet har de lokala och regionala nivåerna ett tungt ansvar för grund- och yrkesutbildning samt för ökad kompetens genom livslångt lärande.

De lokala och regionala myndigheterna har en unik ställning för att inleda ett konstruktivt samarbete med arbetsmarknadens parter och med utbildningsanstalter och organisationer för allmän utbildning och fortbildning, så att kurser för allmän utbildning och yrkesutbildning kan anpassas för lokala behov och krav.

Dessutom fungerar olika regionala och lokala samarbetsprojekt som en viktig drivkraft för tillväxt och utveckling.

Utbildningsprogram gör det möjligt för EU att nå medborgarna direkt. Ingen annan EU-satsning påverkar så många människor varje år. Programmen underlättar också en modernisering av utbildningssystemen och hjälper den enskilda individen att utveckla sin kompetens. Med tanke på de lokala och regionala nivåernas ansvar bör aktörer på regionalt plan utgöra en viktig målgrupp för programverksamhet på utbildningsområdet ([8]).

([5]) EUT C 164, 5.7.2005, s. 65.
([6]) EUT C 43, 18.2.2005, s. 42.
([7]) Grundläggande färdigheter avser vanligtvis läs-, skriv- och räknekunskaper. Rådet i Lissabon ville lägga till nya färdigheter som krävs i ett kunskapssamhälle såsom IKT-kunskaper och företagaranda.
([8]) CdR 258/2004 fin.

De regionala nätverk för livslångt lärande (R3L-initiativet), som kommissionen har inrättat i samarbete med Regionkommittén, är ett utmärkt exempel på spridning och utveckling av livslångt lärande i Europa. Det omfattade ursprungligen ett pilotinitiativ med en separat budget. Detta finns nu med i förslaget till nytt integrerat handlingsprogram för livslångt lärande 2007–2013.

1. *Regionkommitténs allmänna synpunkter på meddelandet*

1.1 Regionkommittén finner i hög grad en delaktighet i Europastrategin om livslångt lärande, inbegripet från tidigaste barndom och genom livet och att den omfattar lärande fångat på olika sätt, genom formellt, icke-formellt och informellt lärande. Regionkommittén har i olika sammanhang understrukit att strategin om livslångt lärande i hög grad berör den lokala och regionala nivån. Där finns ofta det politiska och ekonomiska ansvaret för skola och utbildning i medlemsstaterna. Ofta fungerar den som koordinator för utveckling och tillväxt med ansvar för medborgarnas välfärd och infrastruktur samt som sociala myndigheter. Den fungerar också vidare som arbetsgivare med ansvar och intresse att utveckla sina anställdas färdigheter. ([9])

1.2 Utbildningsfrågorna har en avgörande roll om Europa skall kunna mobiliseras på ett konkurrenskraftigt sätt med förutsättningar för tryggad välfärd. Europas största tillgång, dess människor, måste rustas för ett arbetsliv och ett arbetsinnehåll som i hög grad skiljer sig från vad som gällt för tidigare generationer och som kommer att vara i fortsatt snabb omdaning. Såväl företag som anställda står inför förändringar som är svåra att bedöma på förhand.

1.3 Den lokala och regionala utvecklingen sker visserligen utifrån skilda förutsättningar och utgångslägen. Men den kan under inga omständigheter ses isolerat från omvärlden. Regioner och samhällen behöver verksamhet med förnyad produktion i takt med att de gamla jobben försvinner för att inte riskera att ställas inför stagnation, social utslagning i form av arbetslöshet m.m., höga nivåer på sjukskrivning och höga nivåer i oönskat förtida utträde från arbetsmarknaden.

1.4 Utvecklingen av människors kompetens och förmåga behöver därför ske på ett sådant sätt att den kan svara upp mot en kunskapsbaserad verksamhet. Goda språkliga kunskaper, kommunikativa färdigheter i övrigt och samarbetsförmåga blir allt viktigare egenskaper för individen. Med dagens utveckling med snabbare handelsflöden, globaliserade marknader och segmentering uppstår ett ökat behov av samspel. Detta gäller mellan olika företag/organisationer lokalt och regionalt samt mellan regioner. Ett alltmer ömsesidigt beroende utvecklas mellan olika delar av Europa samt mellan Europa och världen i övrigt.

1.5 Samverkan arbetsliv – samhälle – högre utbildning är en viktig förutsättning för innovation och tillväxt på lokal och regional nivå. Det behövs en infrastruktur som är inkluderande och icke diskriminerade vilken uppmuntrar till ett aktivt medborgarskap och ett gemensamt ansvarstagande för en social sammanhållning och en hållbar utveckling.

1.6 Regionkommittén har tidigare framhållit att den bör spela en aktiv roll i främjande av livslångt lärande på lokal och regional nivå. ([10]) Detta gäller därmed också frågor om utbildningsmål och nyckelkompetenser. Regionkommittén ser det som utomordentligt viktigt att de frågor som behandlas i kommissionens föreliggande förslag får ett genomslag på lokal och regional nivå.

1.7 Regionkommittén vill arbeta vidare med detta för att följa och stödja en kommande utveckling och föreslår ett framtida samarbete med kommissionen i dessa frågor avseende exempelvis pilotprojekt och undersökningar.

1.8 Regionkommittén vill understryka värdet av att utveckla regionala nätverk för livslångt lärande (motsvarande R3L-initiativet) för att stärka arbetet i nätverk mellan institutioner och sammanslutningar för grundläggande och högre utbildning, yrkesutbildning och kultur som en central faktor för att öka anställbarheten och främja ett aktivt medborgarskap.

2. *Kommissionens förslag angående rekommendationer till medlemsstaterna*

2.1 Ur de i föregående avsnitt nämnda perspektiven är en fokusering på nyckelkompetenser för livslångt lärande i dagens och framtidens samhälle och arbetsliv oerhört viktig. Det gäller som ett stöd för utvecklingen på lokal och regional nivå, liksom på nationell nivå och för Europeiska Unionen som helhet. Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag till rekommendationer till medlemsstaterna om nyckelkompetenser för livslångt lärande.

([9]) CdR 49/2002 fin.

([10]) CdR 49/2004 fin.

2.2 Regionkommittén ser det som särskilt positivt att kommissionens förslag här pekar på den regionala och lokala nivåns roll och betydelse. Detta är ett viktigt framsteg i förhållande till tidigare förslag från kommissionen som närmast uteslutande varit begränsade till europeisk och nationell nivå.

2.3 Regionkommittén ser det integrerade utbildningsprogrammet för livslångt lärande som ett viktigt medel att främja utbildningsområdet som ett led i att stärka nyckelkompetenserna för livslångt lärande. En större rörlighet bland medborgarna innebär spridning av kunskaper och färdigheter i regioner och kommuner i EU och kan bidra till att öka konkurrenskraften och sysselsättningen.

2.4 En av hörnstenarna i kommissionens rekommendationer är att se till att vuxna kan uppdatera nyckelkompetenser genom hela livet och att särskild fokus läggs på målgrupper som fastställs som prioriterade grupper i nationella, regionala eller lokala sammanhang. Här kan motivationsfrämjande insatser och informationsspridning på lokal och regional nivå till lågutbildade utgöra ett viktigt inslag. Det handlar om att bygga på människors kunskaper, erfarenheter och intressen, inte att utgå från brister och tillkortakommanden.

2.5 Hur kommissionens rekommendationer påverkar förändringarna av de ekonomiska, sociala och kulturella processerna och andra processer kommer att bero på vilka konkreta och omedelbara åtgärder som vidtas på nationell, regional och lokal nivå. Regionkommittén understryker därför vikten av att en omvandling av utbildningssystemen för formellt, icke-formellt och informellt lärande kommer till stånd. Dessa program skall omfatta alla nivåer, och syftet är att anpassa systemen till de behov som finns på arbetsmarknaden i EU och till de krav som ställs i strategin för livslångt lärande.

2.6 Könsmässiga skillnader i utbildningsdeltagande och resultat är därvid en viktig faktor att uppmärksamma och motverka nationellt, regionalt och lokalt. Det kan handla om att stimulera flickor och kvinnor till studier i teknologi och vetenskap. I andra sammanhang behöver männen stödjas. I åtskilliga regioner och kommuner utgör män merparten av dem som avbryter utbildningar och visar mindre motivation och benägenhet i att delta i fortsatt utbildning.

2.7 Regionkommittén finner att de av kommissionen föreslagna rekommendationerna till medlemsstaterna kommer att kunna utgöra en viktig hävstång i att stödja en snabbare och mer målmedveten inriktning av utbildningssystemen i Europa med syfte att nå överenskomna mål om konkurrenskraft, välfärd och delaktighet. Regionkommittén ställer sig bakom dessa och vill tillföra ett antal synpunkter i det följande:

2.8 Kommissionens rekommendation 1:

Att se till att grundläggande utbildning och yrkesutbildning erbjuder alla ungdomar möjligheter att utveckla nyckelkompetenser till en nivå som utrustar dem för vuxenlivet och som utgör en grund för vidareutbildning och arbetslivet.

Regionkommitténs synpunkter:

2.8.1 Regionkommittén understryker betydelsen av att redan i tidiga barnaåren verkningsfullt stödja barnens målinriktade utveckling utan att behöva känna misslyckanden på vägen samt att ungdomsskolan lägger grunden för ett fortsatt lärande genom livet via formellt, icke-formellt och informellt lärande. Det är viktigt att uppmärksamma att barn och unga lär på olika sätt, mognar i olika takt och ofta behöver olika tid att nå målen. Detta är en stor utmaning för utveckling av utbildningssystemen och för lärarutbildningarna.

2.8.2 Barn och unga med särskilda behov, exempelvis funktionshinder, behöver stödjas särskilt så att dessa blir delaktiga tillsammans med andra barn.

2.9 Kommissionens rekommendation 2:

Att se till att lämpliga åtgärder vidtas för de ungdomar som på grund av brister i utbildningen till följd av personliga, sociala, kulturella och ekonomiska omständigheter behöver särskilt stöd för att kunna utnyttja sin fulla utbildningspotential.

Regionkommitténs synpunkter:

2.9.1 Regionkommittén välkomnar att kommissionen i sitt dokument tar upp behovet av särskilda åtgärder för dem som har brister i sin tidigare utbildning. Vi instämmer i att brister i utbildningen ofta beror på en kombination av personliga, sociala, kulturella och ekonomiska faktorer, och dessa bör åtgärdas i samarbete mellan olika samhällssektorer. Att effektivt undanröja hinder för anställning, utbildning eller andra möjligheter är absolut nödvändigt.

2.9.2 Regionkommittén understryker att det är angeläget att alla elever oavsett bakgrund ges förutsättningar att nå målen med utbildningen och inte avbryter skolan i förtid. Här behövs särskilda insatser och särskilt stöd som bygger på den enskilde elevens förutsättningar och behov.

2.9.3 EU kommer inte att kunna uppnå de ambitiösa mål som unionen själv satt upp, om en del människor utestängs från jobb och högre prestationsnivåer på grund av kön, funktionshinder, kulturell eller etnisk bakgrund, ålder eller annat. De lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll när det gäller att främja inkluderande och icke-diskriminerande strategier och att bereda alla människor lika möjligheter och rättigheter.

2.9.4 Regionkommittén anser att det vore välkommet med ett gränsöverskridande nätverksarbete mellan europeiska regioner och kommuner för erfarenhetsutbytesspridning och kunskapsutveckling, motsvarande R3L-initiativet. Det handlar om att få upp frågan på dagordningen, fortsatt metodutveckling, kunskapsöverföring och förankring.

2.10 Kommissionens rekommendation 3:

Att se till att vuxna kan utveckla och uppdatera nyckelkompetenser genom hela livet, och att särskild fokus läggs på målgrupper som fastställts som prioriterade grupper i nationella, regionala och/eller lokala sammanhang.

Regionkommitténs synpunkter:

2.10.1 ReK ser detta förslag som viktigt och kan konstatera att behoven ofta varierar betydligt mellan olika regioner och samhällen och att det behövs olika sätt om man skall nå alla. Det finns därför anledning att understryka att prioriterade grupper i många fall måste identifieras just på lokal och regional nivå. Det kan exempelvis handla om att utveckla samarbete med organisationer som har erfarenhet av vuxnas lärande samt med arbetsmarknadens parter.

2.10.2 Regionkommittén anser att man bland de målgrupper som fastställs som prioriterade måste rikta särskild uppmärksamhet mot anställda i lokala och regionala myndigheter med tanke på de offentliga funktioner som dessa utövar, för att de skall kunna utveckla och uppdatera nyckelkompetenser genom hela arbetslivet.

2.11 Kommissionens rekommendation 4:

Att se till att lämplig infrastruktur finns för vidareutbildning och yrkesutbildning för vuxna, däribland lärare och utbildare, åtgärder för att säkerställa tillgång, stöd för studerande i former som tar hänsyn till vuxnas olika behov.

Regionkommitténs synpunkter:

2.11.1 ReK har tidigare ([11]) betonat det angelägna i att mobilisera resurser på lokal och regional nivå till stöd för livslångt lärande och framhållit det nödvändiga i att diskussioner initieras på det lokala och regionala planet. I yttrandet framhöll ReK att den geografiska tillgängligheten också borde ses i sammanhang med andra åtgärder för att öka tillgängligheten vad avser form och förläggning. Detta kan exempelvis ske genom att erbjuda verksamhet såväl dagtid som kvällstid samt under helger. Det kan också gälla sommartid och traditionella lovtider. Andra möjligheter kan vara ofta förekommande kursstarter, distansstudier eller flexibelt lärande med handledning. Det kan också handla om att ge deltagare ekonomiska förutsättningar att delta i studier. Det gäller också att ta tillvara på det lärande som skett i olika former utanför det formella skolsystemet.

2.11.2 Infrastrukturen får inte innebära en generellt giltig och standardiserad form av lärcenter utan bör i så hög utsträckning som möjligt bygga på de former som redan finns etablerade utifrån lokala förutsättningar och behov.

2.12 Kommissionens rekommendation 5:

Att se till att vuxenutbildning och tillhandahållande av yrkesutbildning för enskilda medborgare är enhetliga genom en nära koppling till sysselsättning och socialpolitik och annan ungdomspolitik samt samarbete med arbetsmarknadens parter och andra berörda parter.

Regionkommitténs synpunkter:

2.12.1 Regionkommittén vill framhålla att denna punkt är en oerhört viktig framgångsfaktor för utvecklingen lokalt och regionalt. Det är särskilt viktigt för den lokala och regionala nivån att det finns möjlighet att olika politikområden kan förenas på det lokala och regionala planet med näringspolitik, utbildningspolitik, arbetsmarknadspolitik, integrationspolitik och socialpolitik och att på så sätt undanröja ”stuprörstänkande”. Det är därvid viktigt att ansvar och befogenheter i största möjliga utsträckning går hand i hand. Här ser Regionkommittén behov av ekonomiska resurser och friare resursanvändning för att möjliggöra genomförandet av insatser inom ramen för det integrerade handlingsprogrammet för livslångt lärande. Samverkan mellan samhället, arbetslivet och den högre utbildningen är en nyckelfaktor för tillväxt i regioner och kommuner.

2.13 Kommissionens rekommendation 6:

Att använda bilagan Nyckelkompetenser för livslångt lärande – en europeisk referensram som ett referensverktyg för utveckling av tillhandahållande av nyckelkompetenser för alla som en del av strategierna för livslångt lärande.

([11]) CdR 19/2001 fin.

Regionkommitténs synpunkter:

2.13.1 Regionkommittén välkomnar förslag om nyckelkompetenser för livslångt lärande. Det ställer frågan i fokus vilka grundläggande kvalifikationer individen behöver vara rustad för i ett kunskapsintensivt samhälle. Dessa nyckelkompetenser kan tjäna som utgångspunkt om framtida kompetensbehov i diskussioner såväl på Europanivå och nationell nivå som på regional och lokal nivå. Frågan äger i Europa i hög grad relevans i arbetet för att målen i Lissabonstrategin skall kunna uppnås. Det är just på den lokala och regionala nivån som dessa kompetensfrågor kommer i praktisk omsättning.

2.13.2 Regionkommittén ser att dessa kompetenser behöver vara föremål för en fortlöpande och levande diskussion samt föremål för en fortlöpande dialog och utveckling. Exempelvis innehåller nyckelkompetensen ”sociala och medborgerliga kompetenser” en rad olika aspekter som senare kan komma att behöva vidareutvecklas eller delas upp. Flera av nyckelkompetenserna har dessutom starka kopplingar till varandra.

2.13.3 Regionkommittén är införstådd med att det inom kommissionen skett ett fortsatt arbete med att vidareutveckla förslaget om nyckelkompetenser. Regionkommittén ställer sig bakom det förslag till nyckelkompetenser som utarbetats inom kommissionen.

2.13.4 Regionkommittén lämnar närmare synpunkter på var och en av de föreslagna nyckelkompetenserna i följande avsnitt.

3. *Nyckelkompetenser*

Den europeiska referensramen för nyckelkompetenser omfattar åtta områden:

— Kommunikation på modersmålet.

— Kommunikation på främmande språk.

— Matematiskt kunnande samt grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens.

— Digital kompetens.

— ”Lära att lära”.

— Social kompetens och medborgarkompetens.

— Initiativkraft och företagsamhet.

— Kulturella uttrycksformer.

3.1 Kommunikation på modersmålet

3.1.1 Regionkommittén instämmer i det nödvändiga i att ha förmåga att **kommunicera på modersmålet,** såväl skriftligt som muntligt.

3.1.2 Det egna språket är en grund för fortsatt inlärning, uttrycksförmåga och identitet. Goda kunskaper och färdigheter i det egna språket är därmed en grundförutsättning för inlärningsprocessen. Språket skapar en grund för informationsinhämtning och utgör basen för kommunikation med andra, för delaktighet och ansvarstagande.

3.1.3 Kommittén vill påpeka att kommissionen och de nationella programkontoren bör bedriva ett nära samarbete med lokala och regionala myndigheter i områden med mindre språk som har en svag ställning i dagens undervisning, i syfte att uppmuntra människor att lära sig dessa språk ([12]).

3.2 Kommunikation på främmande språk

3.2.1 I det framtida Europa kommer det att bli alltmer nödvändigt att behärska flera språk. Det skapar möjligheter till fördjupade kontakter i att tillägna sig en närmare förståelse av andra länders kultur, sedvänjor och levnadsförhållanden. Det är också en viktig förutsättning för studier på högre nivå och utgör en premiss för ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Det finns redan idag ett ömsesidigt beroende mellan Europas olika språkområden. Utbytet mellan länderna kommer att öka, ekonomierna blir alltmer sammanflätade och produktionen av varor och tjänster sker i allt högre grad över lands- och språkgränser. Regionkommittén vill understryka att den europeiska mångfalden av språk skall ses som en tillgång.

3.3 Matematiskt kunnande samt grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens

3.3.1 Regionkommittén ser det som viktigt att matematiskt kunnande samt vetenskaplig och teknisk kompetens utvecklas i sådana sammanhang för eleven att det upplevs meningsfullt och motiverande. Matematik kan vara ett verktyg för andra ämnen som fysik, kemi, biologi och samhällskunskap. Kunskaper i och om ämnet kan även utgöra en naturlig del av ett modernt bildningstänkande. Vetenskaplig kompetens är viktig bl.a. för att kunna se och förstå samband, orsak och verkan och att pröva utsagor. Ett aktivt medborgarskap kräver ett visst mått av matematisk och vetenskaplig kompetens. Teknisk kompetens bör utvecklas både ur kvinnors och mäns erfarenheter. Det är också viktigt att visa hur föreställningar och traditioner styr uppfattningar om manligt och kvinnligt i förhållande till teknikområdet.

3.3.2 Inom ramen för det europeiska området för forskningsverksamhet bör särskilt eftersträvas att göra ungdomar och kvinnor intresserade av en yrkeskarriär inom vetenskap och teknik. Alla måste ges möjlighet till säker och kritisk användning av informationssamhällets teknik. Utvecklingen av s.k. Science Parks är ett intressant tillvägagångssätt för att locka fler till studier i naturvetenskap och teknik.

([12]) CdR 248/2003 fin.

3.4 Digital kompetens

3.4.1 En inkluderande och icke-diskriminerande informationsinfrastruktur för digital kompetens som omfattar hela Europeiska Unionen måste tillskapas. Regionkommittén fäster stor vikt vid främjandet av ett informationssamhälle som är socialt och geografiskt rättvist och som säkerställer att alla medborgare utrustas med de färdigheter de behöver för att leva och arbeta i den nya digitala tidsåldern. Förmågan att hantera stora informationsflöden och komplexa frågeställningar blir därvid en viktig egenskap som allt fler behöver behärska.

3.5 Lära att lära

3.5.1 Förmågan **"lära att lära"** innebär ett perspektiv och ett förhållningssätt till sitt eget lärande och tillvägagångssätt för att tillägna sig nya kunskaper. Det innebär för varje individ en medvetenhet om sig själv, hur man fungerar i olika inlärningssituationer, om sina bästa inlärningsstrategier, starka sidor och förbättringsområden. Det handlar också om motivation och självförtroende. Strategin för livslångt lärande bygger ju i hög grad på ett inlärandeperspektiv och att detta inlärande sker på olika sätt och i olika sammanhang. Det handlar om att kunna lära om och att lära nytt. Det handlar vidare om att kunna bygga vidare på befintliga kunskaper, färdigheter och tidigare livserfarenheter och att tillägna sig förmågan att utnyttja och tillämpa dem i en rad olika situationer.

3.5.2 Regionkommittén tillmäter denna egenskap en mycket stor betydelse i kunskapssamhället. Det är särskilt viktigt att blivande lärare i sin utbildning rustas för att arbeta på detta sätt. Detta är en frågeställning som till sin karaktär skiljer sig från de andra nyckelkompetenserna och som har att göra med förmågan att utveckla dem alla. Regionkommittén anser därför att denna nyckelkompetens borde skiljas ut och sättas före de andra.

3.6 Social kompetens och medborgarkompetens

3.6.1 Begreppen social kompetens och medborgarkompetens innefattar ett spektrum frågeställningar vilka Regionkommittén anser behöver ägnas stor uppmärksamhet. Det handlar om utvecklande av personliga egenskaper, att utveckla förmåga att skapa kontakter med andra människor. En utvecklad kommunikativ förmåga – i bred bemärkelse – blir en allt viktigare egenskap i det arbetsliv och samhällsliv som kännetecknar ett kunskapssamhälle. Det innefattar också interkulturell förståelse.

3.6.2 I detta kompetensområde finns *sociala aspekter* i bemärkelsen att individen ser sig som en resurs för sig själv, sin familj och sin omgivning.

3.6.3 Här finns också *medicinska aspekter* såsom insikter i betydelsen av ett hälsosamt sätt att leva, frågan om fysisk och mental hälsa och en aktiv livsstil. Samtidigt som de medicinska kunskaperna utvecklas förvärras i många samhällen hälsotillståndet hos barn och unga genom dåliga kost- och motionsvanor. Detta kommer att kunna utvecklas till ett mycket allvarligt läge om ingenting sker.

3.6.4 En annan mycket viktig aspekt är *samhällsmedborgarrollen*. Den innefattar frågan att förstå demokratins innebörd, individens rättigheter och ansvar. Alla dessa faktorer kan främjas på den lokala och regionala nivån. Kommittén föreslår att man kompletterar definitionen och anger att medborgarna måste känna till EU:s historia, mål, viktiga fakta rörande EU-fördraget och förbindelserna mellan EU och medlemsstaterna, om problemen och framstegen med skapandet av en EU-konstitution samt principerna inom olika politikområden.

3.6.5 Vikten av en *hållbar utveckling* och förståelsen för ansvaret för vår gemensamma miljö är en aspekt som Regionkommittén anser det behöver ges ett tydligt uttryck för i detta sammanhang.

3.7 Initiativförmåga och företagsamhet

3.7.1 Initiativförmåga och företagsamhet handlar i grunden om ett aktivt förhållningssätt, förmågan att omvandla idéer till handling. Det blir därför viktigt att skolsystemet från tidiga år stöder och uppmuntrar ett sådant aktivt förhållningssätt och utvecklar arbetsformer som grund för detta. Regionkommittén vill peka på vikten av att ta tillvara den potential som finns hos kvinnor och etniska grupper med goda affärsidéer att starta företag. Kvinnor kan också behöva ett aktivt stöd från olika myndigheter att få tillgång till ny teknik. Sådana insatser kan tillsammans med en aktiv arbetsmarknadspolitik minska skillnaderna i sysselsättningsgraden mellan män och kvinnor i många delar av Europa. Ovanstående är av avgörande betydelse för Europeiska unionens ekonomiska framtid och välstånd ([13]).

([13]) CdR 151/2005 fin.

3.8 Kulturella uttrycksformer

3.8.1 Regionkommittén instämmer i att det är mycket viktigt att förstå den kulturella och språkliga mångfalden i Europa och att bevara denna ([14]). Det handlar om att ta tillvara olika uttrycksformer som musik, konst, litteratur och språk som en del i människors lärande och utveckling. Det är generellt sett viktigt att ta tillvara människors olika perspektiv och synsätt.

3.8.2 I detta sammanhang vill Regionkommittén betona det historiska perspektivet, hur kontakter mellan olika delar av Europa under olika tidsepoker haft betydelse för utvecklingen och att det under åtminstone fem decennier funnits en grundad tanke på en europeisk gemenskap, något som Europeiska unionen idag är ett uttryck för.

3.9 Regionkommitténs förslag

3.9.1 Regionkommittén finner det angeläget att följa och stödja en kommande utveckling utifrån de rekommendationer som kommissionen lagt och föreslår ett framtida samarbete med kommissionen i dessa frågor.

3.9.2 Regionkommittén stöder de förslag till nyckelkompetenser för livslångt lärande som kommissionen lagt fram och anser att dessa bör vara föremål för fortlöpande dialog och utveckling.

3.9.3 Regionkommittén föreslår att nyckelkompetensen ”lära att lära” placeras före de andra, Skälet är att den anlägger ett perspektiv på det egna lärandet samt olika tillvägagångssätt att tillägna sig nya kunskaper. Den lyfter därför fram förutsättningarna för övriga föreslagna nyckelkompetenser.

3.9.4 Nyckelkompetensen ”social kompetens och medborgarkompetens” bör även innefatta vikten av en hållbar utveckling och förståelsen för ansvaret för vår gemensamma miljö.

3.9.5 Regionkommittén betonar vikten av att tillägna sig kulturella uttrycksformer, eftersom dessa utgör grunden för ett öppet förhållningssätt till de europeiska språkens och kulturernas mångfald och bidrar till att öka förståelsen för denna mångfald och det sätt på vilket den kan berika de europeiska medborgarnas liv.

Bryssel den 14 juni 2006

Regionkommitténs
ordförande
Michel DELEBARRE

([14]) Nyckelkompetens nr 8: Kulturella uttrycksformer.